

สถานภาพและบทบาทของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรี :
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน

ณัฐจีรา ทองเจริญพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สถานภาพและบทบาทของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรี : การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน

STATUS AND ROLE OF THE ELDERLY IN KANCHANABURI : INVOLVEMENT IN DECISION MAKING IN HOUSEHOLD ACTIVITIES

ณัฐจิรา ทองเจริญพงษ์ 5137647 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศรินทร์ เกรย์, Ph.D., กาญจนา ตั้งชลทิพย์, Ph.D

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนของผู้สูงอายุ โดยศึกษาเชิงปริมาณและใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากโครงการสำรวจทางประชากรกาญจนบุรี รอบ 3 (2545) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีระหว่างอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4,064 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 1,836 คน และเพศหญิง จำนวน 2,228 คน ผลการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุประมาณเกือบ 1 ใน 4 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน โดยผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนในด้านเศรษฐกิจมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) พบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เขตที่อยู่อาศัย และอาชีพมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน โดยผู้สูงอายุที่มีอายุน้อยกว่าจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนมากกว่าผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า ส่วนระดับการศึกษาสูงจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย สำหรับผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสหรือมีคู่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนมากกว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตชนบทจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนมากกว่าผู้สูงอายุในเขตเมือง และอาชีพ พบว่า ผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือนมากกว่าผู้สูงอายุในอาชีพอื่นๆ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมของครัวเรือน/ ผู้สูงอายุ

STATUS AND ROLE OF THE ELDERLY IN KANCHANABURI : INVOLVEMENT
IN DECISION MAKING IN HOUSEHOLD ACTIVITIES

NATJERA THONGCHAROENCHUPONG 5137647 PRPR/M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : ROSSARIN GRAY, Ph.D.,
KANCHANA TANGCHONLATIP, Ph.D.

ABSTRACT

This study aims to examine the status and role of the elderly in Kanchanaburi province in relation to decision making in household activities, and to analyze factors contributing to such decisions. The study used secondary data from Kanchanaburi Demographic Surveillance System (KDSS), Round 3 (2002). The sample consisted of 4,064 people aged 60 years and over. Among them, there were 1,836 males and 2,228 females. The results reveal that one fourth of the elderly were involved in household activity decisions; most of which related to household economics. In addition, logistic regression analysis illustrated that age, marital status, educational attainment, area of residence, and occupation had statistically significant effects on the decision making. The younger elderly were more likely to be involved in decision making than the older ones. Those with higher education, were married, lived in rural areas, and worked in the agricultural sector were more likely to make decisions than those with lower education, were unmarried, lived in urban area, and worked in other occupations.

KEY WORDS: DECISION MAKING IN HOUSEHOLD ACTIVITIES /ELDERLY

123 pages